

ΡΩΜΗΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗ Ο ΣΟΥΡΗΣ

“Ογδοον κι' εικοσόν μετρούντες χρόνον
εδροῦμεν” στήν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

“Έτος χίλια δόδεκα κι' ἑνιάκός' ἀκόμα,
βιοι τήν' Ἀνόρθοισι δάχουνα” τό στόμα.

Τοῦ Σεπτεμβρίου πρώτη,
μετοικεσίας κρότοι.

Χίλια διακόσια κι' εικοσιτρία,
ἀεροπλάνου πτόσις ἀγρία.

Τῶν ὄρων μας μεταβολή' ἐνδιαφέρουσα πολύ.

Γράμματα και συνδρομαί—ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ.
Συνδρομή γιά κάθε χρόνο—ὁ κ τ ὦ φ ρ ἄ γ κ α ε ἴ ν α ι μόνω
Γιά τὰ ξένα ὅμως μέρη—δ ἔ κ α φ ρ ἄ γ κ α κ α ἴ σ τ ὸ χ ἔ ρ ι

Εἰς γνῶσιν φέρομεν παντός εὐμούσου τσελεπή
ὅτι πωλοῦμεν σώματα «Ρωμηού» ἀνελλιπή
μέ τήν ἀνάλογον τιμήν, κι' ὅποτος ἀπ' ἔξω θέλει
δέν θά πληρώσῃ δι' αὐτά Ταχυδρομείων τέλη

Μέγα συλλαλητήριον ὡς εἶδος ἐγερτήριον.

Φ.— “Άφησε κάθε νόνο
κι' ἔλπιζε σέ καλά...
τά μάτια μου σηκῶνα
και θλιέπω 'στά ψηλά.

Τά μάτια μου σηκῶνα και λάβαρα κυτῶ
και τὰ χειροκροτῶ.
Τά μάτια μου σηκῶνα και θλιέπω Συντεχνίας,
Συνδέσμου και Συλλόγου αὐτῆς τῆς κοινωνίας
ἄλαλοι νά βαδίζουν
και κάπως σκεπτικιοι
δίχως νά τοὺς κουρδίζουν
λόγοι ρητορικοι.

Τά μάτια μου σηκῶνα και θλιέπω πλῆθος κόσμου
νά παρελάσῃ 'μπρός μου
'Ακοὺς καλμοὺς κρυφίους,
καμμιὰ φωνή δέν θάξεί,
μήτε ζτωκραυγάζει
καλπῶν ὑποψηφίους.

Πρόσωπα χαρωπά
δέν θλιέπεις ἐκεῖ πέρα,
νταούλι δέν κτυπᾷ
και δέν λαλεῖ φλογέρα.

“Η γῆ τῶν Παρθενῶνων
ποτέ δέν εἶδε κι' ἄλλην
συγκέντρωσιν μεγάλην
συμπολιτῶν ἀφῶνων.

“Ένας' μιλοῦσε μόνω .
λαοὺ πλῆθος ὠγκούτο,
τά μάτια μου σηκῶνα
και λέω: τείναι τοῦτο;

Κυττάξω κι' ὑποδοῦλου, κυττάξω κι' ἐλευθέρου,
γνωστῶς κι' ἀγνωστῶς φίλου,
πού πᾶν νά στηλιτεύσουν τυράντους ἀνίερους
εἰς τοῦ Διὸς τοὺς Στόλους.

Ἦτο σύμβολον ἐκεῖ καὶ σημαῖα Ἐκρητικῆ.

Τά μάτια μου σηκῶνα και βλέπω νά γυρνᾷ
φυλὴ βασανισμένη...
τά μάτια μου σηκῶνα και θλιέπω νά περνεῖ
σημαῖα τρυπημένη.

Συγκίνησις μεγάλη...
δόξα πολεμικῆ,
σημαῖα Κρητικῆ
μέ τῆς λοιπαῖς προβάλλει.

Ἄπ' ὅπου κι' ἔν περνεῖ
ἐλπίδ' ἀναγκασμένη
'στοῦ κόσμου τὴν ψυχὴ
και φέρει ταραχὴ.

Σημαῖα τρυπημένη
δηλώνει και σημαίνει
πῶς εἶναι δοξασμένη.

Σημαία, ποῦχει τρύπαις,
προσκύνη την καὶ τίμα,
καὶ δίχως παραπίπταις
κάνε σ' αὐτὴν τὸ σῆμα.

Κι' ὄσπος τὴν ἀντιπρόκει
καὶ θέλοντας καὶ μὴ
γλυκὰ κρυφοδακρύζει
καὶ τὴν ἐπευφημεῖ.

Κι' ἐγὼ τὸ γόνυ κλίνω,
κι' ἐγὼ πολλὰ τῆς εἶπα,
καὶ καθεμέα τῆς τρύπα
τιμῶ καὶ μεγάλυνω.

Μία σημαία τέτοια
σ' ἔλα τὰ Βιλαέτια
πρέπει νὰ προσκυνῆται.

Σκιρτᾷ κι' αὐτὸς κι' ἔκρινος,
κι' ὁ Φραγκολεβαντίνος
ἀκόμη συγκινεῖται.

Πανόρρο παλληκαρί,
σῆκωσε τὸ κοντάρι
τῆς τρύπαις πῶ ἤψα.

αὶ τῶρ ἔς κυματίση
κι' ἴσως φρονηματίση
καὶ ριφτουτοῦ μαλαξ.

Καὶ τῶρ ἀνυψώθητω...
κι' ἐγὼ φωνάζω ζήτη
μὲ Κρήτας κι' Ἡπειρώτας
καὶ μ' ἄλλους πατριώτας.

Σήκω ἤψα καὶ κτύπα
τῶν γάλων τὸ κεφάλι...
ἢ καθεμέα σου τρύπα
ἀνάμνησις μεγάλη.

Δοξάζω τὴν σημαία, ποῦ
πρωτημένη κίττει
καυὸς Ἐλευθερίας,
καὶ στοὺς κυματισμοὺς τῆς
τοῦ σφραγῶς κυματίζει
σημαίης παλληκαρίας.

Ζήτη τῆς τρυπημένης
παλαιῆς τροπαίου,
ζήτη τῆς τρυπημένης,
ποῦ δίχως μαυραϊστίπαις,
κι' ὄσο δὲν κάνω χάξι
τὸ τρυπημένο ροῦχο,
τόσο γὰρ τὴ σημαία
μ' ἀρέσει νάχη τρύπαις.

Π.— Τί μοῦ λές, βρέ τραγοῦνη;
δὲν σ' ἀρέσ' ἡ κεντημένη
μ' ὀλοκαίνουρο μεταξί;

Φ.— Προτιμῶ, βρέ Ταρταρῆς,
τὴν σημαία, ποῦ δὲν εἶναι
νὰ μὴ βρεῖξη, νὰ μὴ στάξη.

Π.— Νὰ σημαίης ζηλευτῆ...
Θὰ σοῦ δώσω χαστουκιά
μὲς σ' τὴ μούρη, πατριώτα.

Φ.— Προτιμῶ νὰ τὴν κρατῆ
μια βράση Κρητικιά,
κι' ὄχι μὰχη ρεδαγλιότα.

Τι δὲν λέγ' ἡ τρυπημένη!..
σεὶ ἐλεύθεροί πολεῖσαι
κι' ἔλοι σεῖς οἱ σκλαβωμένοι
σ' τῆς Κολώναις νὰ βρεθῆτε.

Σ' τῆς Κολώναις, σ' τῆς Κολώναις,
νὰ περιγράψω ἐναντὶ
δούλων ἀδελφῶν ἀγῶνας
κι' ἀπερίγραπτα δεινά.

Εἰς τὰ περασμένα χρόνια
τί γίνονταν ἐδῶ πέρα
κάθε καθαρῆ Δευτέρια,
Κόσμου πλῆθος ἔνω κάτω
ἔκανε τὰ Κούλουμα,
κι' ἔπινε τὸ ρετινάτο
πὸ παλαιοτούλουμα.

Μὲ ρουσανέλα γόρευαν
ρουσανελάδων παῖδες,
καὶ πεθαμμένοι Βασιλῆες
κυντῶντας τὸ χορὸ
σὲ θιολιτῆδων κούτελα
κόλλουσε τῆς μονέδαις,
ποῦ σφάνζικαις τῆς ἔλεγαν
ἐκείνῳ τὸν καιρὸ.

Ἐδῶ θαρρῶ καὶ καφανὲς
ὄπηγε, Περιλιέτο,
ποῦδινε καὶ κουρέτο,
μὰ καὶ πολλοὶ καπνίζοντες
τὸ πάλαϊ γουργυλιέδιον
τῶν Στύλους ἀπεθαμάμασιν
τὴν δόξαν τὴν ἀδίον.

Οὐ μὴν, κι' ἀπίστευτα
πολλὸ συνέβησαν ἀκόμα,
καὶ μὲ φρικτὸν ἀέρα
σωρισάτηκε μὲ μῆρα
καὶ Στύλος περιδύτης
φαρδὺς πλατίς σ' τὸ χῶμα.

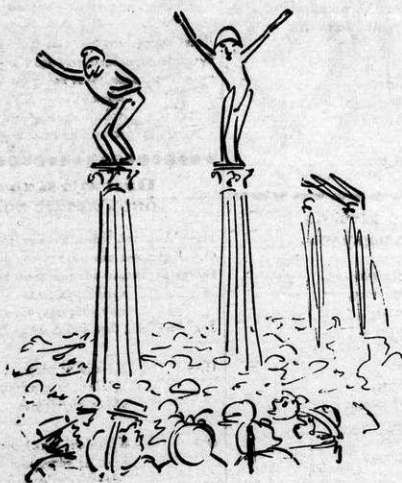
Κι' ἔλλα Συλλακητήρια
τὰ μάλιστα σωτήρια
ἐκίναμε σ' τοὺς Στύλους
μὲ ρήτορας ποικίλους.

Ἐδῶ πολλάκις ἐτρέξα
τὸν σέβρο μου νὰ βγάλω,
κι' ἔνα Συλλακητήριο
δὲν λαζουμὸ μεγάλο,
ποῦ μέσα σ' τῶν ζητωκραυγῶν
τοὺς διατόρους ἄχους
ἔγραψε κάποιος ἀγνωστος
τοὺς δύο τοῦτους εἰχίους,
πῶς οἱ Ρωμιοὶ θελήσαντες
νὰ διαβῶν τὸν Αἴμον
διώρισαν ἐπιτροπὴν
Τσάτσου, Βαμπάν, καὶ Κρέμαν.

Σ' αὐτὸ τὸ μέρος ἄλλοτε
τὸ πολυδοξασμένο
ἐνὸ μονάχος κάπνιζα
γαμβάσικο μὲ μῆρα
δὲν ξέσω πῶς ἔθυμήθηκα
τὸν Στύλο τὸν πεσμένο,
κι' ἔπηρα τὸ μαρκουτσι
μου κι' ἐπῆρα παραπέρα.

Ἐμπρὸς εἰς τῆς Κολώναις
καὶ διόλου μὴ ἐργῆτε
σεῖς Μακεδόνας, Ὀρθῆς,
καὶ Κρητικοὶ μὲ βράκιαις,
καὶ σεῖς, Ἡπειροὺ τέκνα,
κι' Αἰγαιοπελαγίται.

Ἐλάτε σ' τὰ σωσά σε,
τὸ πόδι σεαυτῆς,
καὶ σθεναρῶς ζητήσατε
τὰ δικαιώματά σε.

Μὴ προσέχετε τὸν τόνον
κάθε ρήτορος σκαρτάδου,
κι' ἄς ἐνωπιεθῶμεν μόνον
λαλιὰν Σωτηριάδου.

Ἄλλος νὰ μὴν πλησιάσῃ,
κάθε στόμα νὰ σφαλίσῃ,
κι' ἔνας μόνον νὰ μιλήσῃ
καὶ νὰ μᾶς ἐνθουσιάσῃ.

Κανένας ἄλλος Δημοσθένους δὲν μᾶς πῆρε τὰ μαλά,
κι' ὁ Σωτηριάδης ἔβγηκε καὶ μᾶς τάπε στοργυλιά.
Μᾶς ἐσύστησε μὲ ξένης συμπαραβίας ἐκδηλώσεις

νὰ μὴ ζοῦμε μακαρίως,
μὰς ἐσύστησε κυρίως

ὡς ἐπαίγουνταν ἀνάγκη τὴν ἐγκράτειαν τῆς γλώσσας.

Μὴ κανένας ταμουδιά,
λίγα λόγια, βρε παιδά,ἄ,
κι' ἔχι παραφουσκωμένα.

Κάθε ρήτωρ νῦν ἐρρέτω,
καὶ σὲ τοῦτο, Περικλέτο,
ἔβγηκε σύμφωνον κι' ἑμένα.

Μὰς εἶπε, Περικλέτο μου, τὰ λόγια νὰ τ' ἀφήσωμε,
καὶ τώρα νὰ ψηφίσωμε
ἐκ μόνῃ αὐτὸ ψήφισμα γενναῖο καὶ παράβολο
μὲ μὴ φωνὴ καὶ γνώμη,

πῶς οἱ προστάται τοῦ λοιποῦ μποροῦν νὰ πῶν' στὸ διάβολο
καὶ παραπέρ' ἀκόμη.

Μὴ κανένας σηκωθῇ
μὲ πολλοὺς ἢ κατὰ μόνας
νὰ διαμαρτυρηθῇ
'στους κυρίους κηδεμόνας.

Καὶ κανένας ν' ἀποστέλῃ
τὰ ψήφισματα τοῦ γένους
'στους δικούς μας τοὺς ἐν τέλει
κι' ἔχι σὲ Μενίστρον Ζένου.

Μ' ἓνα τόνον θαρραλέον
στελετέ τους ἑλους πλέον
εἰς τὸν διάβολο πεσέσι.

Σεῖς προστατευθῆτε μόνον,
καὶ κανένας σὺν κωθῶνι
'στους προστάτας μὴν προσπέσῃ.

Σ' αὐτοὺς λόγια μὴν πετάτε
γὰρ τὰ δικαιώματά σας,
καὶ κανένας τῶρ ἄς μᾶθη
πῶς οἱ φίλοι σας προστάται
ρίχνουν τὰ ψήφισματά σας
στὸν ἀρχῆστον τὸ καλῶς,
κὼν τὰ γράφουν ἐκεῖ πέρα, ποῦ δὲν πλάνει τεμπεσίρι,
καὶ κανένας μᾶς οἰκτείρει :

Τὸ λένε κι' ἀπὸ τῆ σκηνῆ κι' ἀπὸ τὰ παρασκήνια
μ' ἔλη την εὐλιχρίνενα
πὼς εἶναι μακακλόγατοι τῆς χειροτέρας πάστας,
ὅπου δὲν θέλουν οἱ μικροὶ νὰ ζῶν χωρὶς δυνάστας.

Καὶ τώρα πλέον καθάρῃ τὰ κατ' αὐτοὺς μαθόντες
καὶ πάμπολλα παθόντες,
ἐπάνω στὰς δυνάμεις μας νὰ εἰζώμε τὰ μάτια
κι' ἔς' ὅπου μ' εἶναι προστατάς μας νὰ πᾶνε στὰ κομμάτια.

Ἄμην ἄμην, ἐφώναξε καθένας συμπολίτης,
κι' ἔγω σὲ Στύλον ἀνάβας τοὺς εἶπα σὺν Στυλίτης.

Ἐξ ἑνὸς ἀρχαίου Στύλου λόγος ρήτορος στρωμύλου.

Φ. — Ἐκ τῶν Στύλων στηλιτεύου
τοὺς θημίους, τοὺς τερνίνους,
κι' ἀπὸ τώρα δὲν πιστεύω
σὲ προστατάς λαοπλόκους.

Στηλιτεύω κληδόνικας
νύν, φαί καὶ στοὺς αἰῶνας,
καὶ βαστώ μὲ τούτους κάκια,
ἐπειδὴ μὰς ἀδικούν
κι' ἀδυνάτους δὲν ἀκούν,
καὶ τὰ κάνουνε πινκάκια.

Ἄς μὴν προσπίπτουν οἱ Ρωμηοὶ σὲ κάθε Βασιλίσκο
κι' ἔς' παύσουν νάχουν τὸ ρεκόρ' στῆς ζητανίας τὸν δίσκο,
μὴτε σὲ ξένον δακτυλὸν τῶν συμφωρῶν τὸν αἴτιον
ν' ἀνακ' ητοῦν σὺν πρῶτα,
καὶ τῆς Ἐπικναστάσεως ν' ἀνευρημοῦν ἐπαίτειον
γραμμιένην μ' ἄλλα γῶτα.

Κι' ἂν κατ' εὐχὴν ποθῆτε νὰ πᾶν χαμένοι πόθοι
κατὰ τῆς ρητορείας θερμὰς συστάσεις κάνω...
εἶναι γνωστὸν εἰς δίους πὼς στοὺς Ρωμηοὺς ἐδόθη
τὸ χάρισμα τοῦ λόγου καὶ μὲ τὸ παραπάνω.

Ἐν τούτοις τώρα, πού φρικτῆ μιχάται τρικυμία
καὶ τρέμει πᾶσα κτίσις,
πρὸς τὸ παρὸν τοὐλάχιστον ἄς μὴ γενῆ καμμία
τοῦ δάρου τούτου χρῆσις.

Κι' ὅποιος παραλιμάρει στὸ κράτος τάρρωστιάρικο
θερμὸς παρακαλεῖται,
γενναῖοι συμπολίται,
νὰ μὴ μὰς ἐγὰρ ἡ λόγος σὺν κι' ἔλλοτε δεκάρικο.

Δὲν ἔχετε γι' αὐτὸ θεδαίως ἀντιρρήσεις,
κι' ἂν ἀπγορευθῆ πολλῆ τοῦ δάρου χρῆσις,
σὰς λέγω πὼς καμμία
δὲν γίνεται ζημία.

Ἀφώνως ἄς κυττάζουμε κάθε δικαίον μπόγια
κι' ἄς ζήσωμε καὶ μὰ φορὰ χωρὶς συγγενολόγια.
Τῆς προστασίας τὰ θεσπὰ τίς πλέον ὑποφέρει;
κάτω, παιδιὰ, τῶν προστατῶν τὸ ψεδὸς κι' ἡ φανάκη,
κι' ἄς δώσωμε τὸ ψέφισμα μονάχα στὸν Λευτέρη,
κι' ἂν θέλετε τὸ δίνομα καὶ στὸν Μαρκαντανάκη.

Ὁ Μπέρτζολδ μὲ τὸν Χόλδεγκ δρὸ Βασιλείων στύλοι,
εἶπαν' στὸ Μπουχλάου καὶ τᾶπανε σὺν φίλοι.

Π. — Καὶ τείναι τὸ Μπουχλάου;
Φ. — Νομίζω κι' ὑποθέτω
πὼς θάβαι κάποια πόλις σπουδαία, Περικλέτο.

Ἐκεῖ λοιπὸν, πούλται τῶν Συλλαλητηρίων,
ἔγιναν συνεντεύξεις τῶν δρὸ Καγκκαλιῶν,
πούναι πολὺ μαρτύριοι καὶ πᾶνε λάου λάου...

αὐτὰ κι' ἐγὼ τὰ λίγα
τοὺς μίλησα, κολλήγα.
κι' ἔσκούξε τότε κάποιος σικιτῆ καὶ τὸ Μπουχλάου.

Ἦάσε κι' ὁ Καραμανλάκης, ὅπου ἴπεταξε πολλακιές.

Π. — Ἄμμ' τοῦ Καραμανλάκη τὸ τέλος τί σοὺ λέει;
Φ. — Καὶ ποὺς τὸν θανάτο του μὲ πόνο δὲν τὸν κλάει
Θαην ἀεροπόρου συγκαλούσμεν ἀνδρείου...

ἐχάθη μία ρώλη,
πού χθὲς προχθὲς ἀκόμη
ἔκανε πτήσεις ἀνω τοῦ Συλλαλητηρίου.

Π. — Μὲ πόθους σφρωτοῦς
κι' αὐτοὺς τοὺς ἀετοὺς
ἤθελε συντροφιά.

Φ. — Κρέμα' στὸ παλληκάρη,
ὅπου μὲ τόση χάρι
ἴπετοσε κι' ὠμορριά.

Π. — Κόσμος θρηνοῦθε
τοῦτο τὸ παιδί,
καὶ φωνάζει κρέμα.

Ἄπο τὸν ἀέρα
ἔπεσε ἐκεῖ πέρα
σὲ θαλάσσης κύμα.

Θάνατος ἄρατος, ὅπου καρτερεῖ
δσοὺς τοῦτ' ἡ σφαίρα
τοὺς στενοχωρεῖ
καὶ ζητοῦν ἀέρα.

Τῶν πετώντων κλήρος
θάνατος ἀγῆρως,
ποῦ τὸν λαχτάρῃ.

Νάπεφτα μὰ μ' ἔμερα
ἀπὸ τὸν ἀέρα
μέσα' στὸ νερό.

Φ. — Πάει κι' ἕνας Ἕλληνας, νεὸς ἀεροπόρος,
καὶ δυὸ μέτρα χῶμα
δέχεται τὸ σῆμα,
ποῦ δὲν τὸ χῶροσε μετρημένους χῶρος.

Ἄσοι ποδοῦν ψιλοτέρη
νὰ πᾶν ἀπὸ θνητοὺς,
πούναι προσγειωμένοι,
πέφτουμε κι' εὐκολότερα,
μὰ μὲς στοὺς ἀετοὺς
ζῶν μετεμψυχωμένοι.